

مهندسی فرهنگی و اقتصاد مقاومتی

مهندس رسول نظریور
کارشناس ارشد تاریخ تشیع

شمسعلی محمودیان
کارشناس ارشد تاریخ تحول

سرشناسه	: محمودیان، شمسعلی، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام	: مهندسی فرهنگی و اقتصاد مقاومتی
پدیدآورندگان	: رسول نظریور، شمسعلی محمودیان.
مشخصات نشر	: تبریز: نواندیشان جوان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص.
شابک	: ۱۰۰۰۰۰ ریال، 3-6-96228-600-978
فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۲۳ - ۱۲۵.
موضوع	: مدیریت فرهنگی -- ایران
موضوع	: Cultural animation -- Iran
موضوع	: سیاست فرهنگی -- ایران
موضوع	: Cultural policy -- Iran
موضوع	: فرهنگ‌زدایی -- ایران
موضوع	: Acculturation -- Iran
موضوع	: فرهنگ -- جنبه‌های اقتصادی -- ایران
موضوع	: Culture -- Economic aspects -- Iran
موضوع	: ویژگی‌های ملی ایرانی
موضوع	: National characteristics, Iranian
موضوع	: اقتصاد -- ایران
موضوع	: Economics -- Iran
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی -- آینده نگری
موضوع	: Iran -- Economic policy -- Forecasting
شناسه افزوده	: نظریور، رسول، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	: ۹۷۱۰۹۷ م۲۵۴/م۶۲۱/ HM
رده بندی دیویی	: ۰۹۵۵/۰۶
شماره کتابشناسی	: ۱۷۹۲۸۱

عنوان کتاب: مهندسی فرهنگی و اقتصاد مقاومتی

نویسندگان: مهندس رسول نظریور (کارشناس ارشد تاریخ تشیع)

شمسعلی محمودیان (کارشناس ارشد مدیریت تحول)

ناشر: نو اندیشان جوان (تبریز)

نوبت چاپ و قطع: اول/ ۱۳۹۷، رقعی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / چاپ و صحافی: پیام کوثر تهران

قیمت روی جلد: ۱۰۰,۰۰۰ ریال / مرکز پخش: ۰۹۱۴۴۱۲۳۵۰۴

۱	 مقدمه
مهندسی فرهنگی	
۳	 تعریف فرهنگ
۳	 تعریف مهندسی فرهنگی
۴	 سند مهندسی فرهنگی
۷	 فرهنگ و مهندسی فرهنگی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۸	 مفهوم مهندسی فرهنگی از دیدگاه مقام معظم رهبری
۱۱	 ضرورت مهندسی فرهنگی در سازمان مقام معظم رهبری
۱۲	 جایگاه و ضرورت چشم انداز فرهنگی در نقشه مهندسی فرهنگی
۱۳	 ویژگی های فرهنگی ایران در افق بین المللی
مدیریت فرهنگ	
۱۶	 ویژگی های فرهنگ
۱۷	 تعریف مدیریت فرهنگ
۱۹	 مفهوم مدیریت فرهنگ
۲۰	 نظارت حکومت بر حوزه فرهنگ
۲۱	 نیفتادن در گرداب بی بند و باری به عنوان و نام آزادی
۲۲	 امنیت فرهنگی
۲۴	 فرهنگ و امنیت
۲۶	 تفاوت امنیت اجتماعی و تامین اجتماعی
۲۷	 تفاوت امنیت انسانی و امنیت اجتماعی
۲۷	 تفاوت امنیت اجتماعی و امنیت ملی

۳۵		رابطه حکومت و فرهنگ
۳۸		رابطه فلسفه و فرهنگ
۳۸		تعریف هویت جمعی و هویت ملی
۴۱		عوامل مؤثر بر هویت از دیدگاه امام خمینی (ره)
۴۲		تأثیر هستی‌شناسی و جهان‌بینی امام خمینی (ره) بر دیدگاه وی نسبت به هویت
۴۴		تأثیر انسان‌شناسی امام خمینی (ره) بر دیدگاه وی نسبت به هویت
۴۸		فردیت کمال‌گرایانه انسان
۴۹		آزادی خواهی انسان
۴۹		نمونه شکل‌گیری هویت فردی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۵۳		هویت جمعی و عصر سازنده آن از دیدگاه امام خمینی (ره)
۷۴		هویت
۷۷		هویت فرهنگی
۸۲		موقعیت جغرافیایی ایران
۸۳		پیشنهادهات و توصیه‌ها
۸۴		هویت ملی
۸۸		ابعاد و عناصر سازنده هویت ملی
۹۰		ملت و ملیت
۹۱		هویت ملی ایرانی
۹۳		جایگاه مطهری در مباحث هویت ملی
۹۴		مطهری و پرسش‌های هویت ملی
۹۷		هویت مطلوب از دیدگاه مطهری
۹۸		هویت فردی از دیدگاه مطهری
۹۹		هویت جمعی مطلوب مطهری
۱۰۰		عناصر و مؤلفه‌های هویت ملی از دیدگاه مطهری

- ۱۰۹..... روش شناسی آینده نگری
- ۱۱۰..... چالش های اجتماعی
- ۱۱۰..... چالش های سیاسی
- ۱۱۱..... چالش های اقتصادی
- ۱۱۱..... چالش های علمی
- ۱۱۱..... چالش های نظامی
- ۱۱۲..... فلسفه فردنگ
- ۱۱۳..... اهمیت فرهنگ
- ۱۱۳..... فرهنگ روح کالبد هر جامعه
- ۱۱۴..... فرهنگ و دین
- ۱۱۶..... اهمیت فرهنگ
- ۱۱۷..... پیچیدگی فرهنگ
- ۱۱۸..... اهداف فرهنگ اسلامی
- ۱۱۸..... اهمیت مبانی فکری فرهنگ
- ۱۱۹..... فرهنگ و اجتماع

اهمیت فرهنگ عمومی

- ۱۲۱..... اصلاح فرهنگ عمومی، محور همه کارها
- ۱۲۲..... توسعه اقتصادی مستلزم برنامه ریزی فرهنگ عمومی
- ۱۲۲..... آسیب های موجود در فرهنگ عمومی
- ۱۲۳..... وظایف جامعه و مسئولین نسبت به مسائل فرهنگ عمومی
- ۱۲۳..... ضرورت پیشرو بودن در همه صفات مثبت
- ۱۲۳..... علم و فرهنگ
- ۱۲۵..... تهدید، آسیب و فرصت های فرهنگی
- ۱۲۵..... آسیب

۲۵	فرصت
۲۵	تهدید فرهنگی شکل گیری گسست ارزش های فرهنگی جامعه و حکومت
۲۶	فرصت های موجود در مقابله با این تهدید
۲۹	تهدید ضعف نظام فرهنگی در بازتولید و بازتوزیع خود در مقابل نظام های رقیب
۳۲	تهدید فرهنگی شکاف بین نخبگان فکری و حکومت
۳۳	راهکارهای پیشنهادی رفع این تهدید
۳۴	تهدید رشد جریانات فرهنگی معاند (سکولار - لاییک) در داخل و خارج از کشور
۳۵	راهکارهای پیشنهادی رفع این تهدید
۳۵	تهدید فرهنگ جهانی سازی
۳۶	فرصت های موجود در مقابله با این تهدید
۴۰	آسیب های فرهنگ عمومی
۴۰	آسیب های اجتماعی
۴۱	چشم انداز مطلوب وضعیت فرهنگی کشور
۴۲	مؤلفه های اصلی وضعیت مطبوعه
۴۳	ضرورت بررسی تهاجم فرهنگی
۴۴	واقعیت وجود تهاجم فرهنگی
۴۵	توطئه فرهنگی همه جانبه
۴۵	مفاهیم مرتبط با جبهه فرهنگی
۴۵	غارت فرهنگی
۴۶	جنگ فرهنگی
۴۷	شیخون و قتل عام فرهنگی
۴۷	مفهوم تهاجم فرهنگی
۴۸	تاریخچه تهاجم فرهنگی
۵۱	علل راه اندازی جنگ فرهنگی

- ۱۵۱ ناتوانی در جنگ نظامی
- ۱۵۲ نمادها و نشانه های تهاجم فرهنگی
- ۱۵۳ تفاوت تهاجم و تبادل فرهنگی
- ۱۵۶ اقتباس علمی غیر از تقلید فرهنگی است
- ۱۵۹ شکل گیری و جبهه بندی فرهنگی
- ۱۵۹ دشمن، خود را پشت پرده پنهان می نماید
- ۱۶۰ فرهنگ

رابطه فرهنگ و اقتصاد

- ۱۶۱ ایدئولوژی بازتاب رابطه فرهنگ و اقتصاد
- ۱۶۲ دیدگاه وبر در مورد رابطه فرهنگ و اقتصاد
- ۱۶۲ جامعه خاستگاه اقتصاد و فرهنگ
- ۱۶۲ تشریح رفتار اقتصادی و انسان در رابطه فرهنگ و اقتصاد
- ۱۶۳ عوامل موثر بر توسعه اقتصادی
- ۱۶۳ توسعه اقتصادی وابسته به فرهنگ
- ۱۶۳ تأثیر توسعه فرهنگی بر توسعه اقتصادی
- ۱۶۳ وابستگی میان فرهنگ و جامعه
- ۱۶۴ جامعه یک پدیده فرهنگی است
- ۱۶۸ تبیین رابطه اقتصاد و فرهنگ
- ۱۶۹ ابعاد فرهنگ

رابطه فرهنگ و اقتصاد مقاومتی

- ۱۷۱ اقتصاد مقاومتی چیست؟
- ۱۷۲ مؤلفه اساسی اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۲ سطوح اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۲ مسیر بهینه سازی اقتصاد مقاوم

- ۱۷۳ بعد نظری اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۴ الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۵ چگونگی رابطه فرهنگ و اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۶ پیش شرط‌های فرهنگی تحقق اقتصاد مقاومتی
- ۱۷۷ سبک زندگی شاخص ترین مؤلفه فرهنگی در اقتصاد مقاومتی

www.ketab.ir

مقدمه

منظومه فرهنگی یک جامعه، همانند منظومه‌های فرهنگی جوامع دیگر، پدیده‌ای تماماً ثابت و متصلب نیست بلکه فرهنگ در ذات خود دارای نوعی «حرکت جوهری» است، بدین معنی که فرهنگ با ویژگی «پویا» و «سیال» خود به واقع خود را در میان انبوهی از چالش‌ها و تنش‌های محیطی «مانا» و «پایا» می‌نماید. منظومه فرهنگی دارای «هویت» است و این هویت خود را در منظومه‌های اجتماعی «بازآفرینی» و «بازتولید» می‌نماید. اصولاً تصور منظومه فرهنگی بدون جالش‌های محیطی چندان ممکن و مطلوب نیست؛ زیرا جامعه «باز» و «سالم»، سیستمی است که مستمراً در «تبادل» و «تعامل» با «محیط» خود است. در وضعیت کنونی به دلیل گشایش، تعمیق روابط در سطح جهانی هر چه بیشتر به میزان روابط محیطی دامن می‌زید. بنابراین، دیگر، زیست جهانی دیگر به هویت‌های محلی (Local) اجازه زیست جزیره‌ای و مجزا نمی‌دهد و هویت‌های محلی، به نحو فزاینده‌ای در ارتباط با هویت جهانی (Global) قرار دارند. برآیند جهانی در کنار هویت‌های محلی شکل‌بندی جهان محلی (Glocal) قرار دارند.

در وضعیت کنونی تحول همه جانبه به یک «مرور» تبدیل شده است و مقاومت در برابر امواج آن موجب «آسیب‌زایی» و «آسیب‌پذیری» بیشتر می‌گردد. لیکن این سخن بدین معنی نیست که جوامع این چنین باید دست از هویت تاریخی - فرهنگی خود بردارند. بلکه مقصود این است که ما موظف هستیم در مجموعه با ارزش فرهنگی - اجتماعی بازآفرینی نماییم و در مسیر این «بازتعریف» به آفاق جدیدی دست یابیم. زیرا جز این راهی برای بقا در عصر «پسا صنعتی» و جامعه اطلاعاتی و دانش محور وجود ندارد. مؤلفه‌های هویت ملی - ملیت‌ها مانند: دین، مذهب، زبان، قومیت و... همواره در طول تاریخ دارای کارکردهای پایداری بوده‌اند که نقش مقوم حیات اجتماعی انسان‌ها را ایفا می‌نموده‌اند. پس اصل «تغییر و تداوم» اقتضا می‌نماید، مدیریت (کلان و خرد) جامعه، نسبت به تغییرات مفهومی و ساختاری در سطح جهانی

هوشیار باشد و با اتکا به مؤلفه‌های هویت بخش، تدابیر لازم با توجه به مطالب فوق، روشن است باید در تعریف و تبیین: ۱) آسیب‌ها ۲) تهدیدات ۳) فرصت‌ها، بازنگری نمود و پیش از هر چیز می‌باید در تدوین «معیارها» و «ملاک‌ها»ی تعریف و تعیین آسیب، تهدید و فرصت، تلاش تئوریک نمود. متأسفانه درباره خود معیارها و ملاک‌های شناخت، نگاه و نظریه و تئوری مدون وجود ندارد. بی‌گمان تدوین معیارها و ملاک‌های شناخت وضعیت سیستمی و محیط یک ضرورت است تا نوبت به تعریف و تعیین مصادیق مجموعه آسیب‌ها، تهدیدات و فرصت‌های «ملی» برسد؛ زیرا بدون چنین کوششی تدوین استراتژی ملی در حوزه‌های فرهنگی، سیاست اقتصادی و اجتماعی امکان‌پذیر نیست. بویژه تأکید می‌شود، تدوین استراتژی و سنج در سطح ملی مستلزم شناخت وضعیت: ۱) قومی ۲) ملی ۳) منطقه‌ای و ۴) فرامنطقه‌ای است. تجربه، تکتک الحاقی به صورت عینی نشان داد که در آینده علاوه بر حوزه سیاست، کشور ما در حره «فرهنگ» و «ارتباطات فرهنگی» نیز با چالش‌های (بالقوه و بالفعل) بسیار جدی مواجه است. زیر عوالمی از قبیل ۱) سازمان‌های رسمی بین‌المللی ۲) نهادهای مدنی بین‌المللی ۳) افکار عمومی جهانی ۴) افکار عمومی ملی، همه در ترسیم «چهره» نظام در ویتترین و نمای جهانی و نیز مدیریت آن از حیث مشروعیت و کارآمدی تأثیرگذار است. بی‌شک می‌بایست نسبت به عناصر و مؤلفه‌ها و نیز امکانات نظام فرهنگی «ظرفیت‌سازی» نمود. زیرا در غیر این صورت با توجه به گسترش ارتباطات جهانی، این نگرانی وجود دارد که نظام فرهنگی در بازتولید هویت ایرانی - اسلامی دچار آسیب و بحران گردد. زیرا «جهان‌بینی» و «جهان‌نگری» هویت ایرانی در طول تاریخ به ویژه دوره ایران اسلامی به روشنی حاکی است که دارای پتانسیل‌های قابل توجهی برای حفظ هویت در عرصه چالش‌های بیرونی فرهنگی است.